

РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ ВДНЗУ „УМСА” ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ

Боровик Ольга Борисівна

Директор бібліотеки Вишого державного навчального закладу України
«Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Змінюються сучасний світ, змінюються бібліотеки. Ми є свідками еволюції парадигми бібліотечної діяльності, стрімкого зростання інформаційних потоків, розширення і модернізації комунікаційних каналів. Бібліотеки активно шукають своє місце в новому, глобальному середовищі. І знаходять.

Сучасні бібліотеки безпосередньо беруть участь у формуванні інформаційного простору, продукують власні інформаційні продукти, надають вільний доступ до світових інформаційних ресурсів.

Наразі відбувається трансформація бібліотечної діяльності від документно-комунікаційної до інформаційно-комунікаційної, а також можемо прослідкувати її наближення і до когнітивно-комунікаційного рівня.

Час вимагає вироблення нових механізмів у роботі бібліотеки, адже стрімко зростає кількість запропонованих користувачам послуг, постійно розширюється інформаційний простір бібліотеки. Виникає необхідність популяризації нових форм і методів роботи бібліотеки, використовуючи сучасні маркетингові технології, рекламу. Зштовхуючись із проблемами збереження та поповнення контингенту своїх читачів, прагнучи віднайти шляхи до перетворення наявного інформаційного ресурсу у запитуваний користувачами продукт, а також турбуючись про свій імідж в очах громадськості наукові бібліотеки дедалі активніше використовують елементи маркетингу.

Повномасштабна реалізація потенціалу бібліотеки ВДНЗУ „УМСА” багато в чому залежить від успішності рекламиування та визначення її місця в маркетингових комунікаціях, адже маркетинговий підхід є найдієвішим у забезпеченні конструктивної адаптації бібліотеки до зовнішніх умов, які постійно змінюються.

Основною функцією бібліотечної реклами є формування попиту на ресурси, послуги, продукцію бібліотеки та популяризація нових послуг/продуктів. Дієвим елементом щодо ефективної організації рекламних заходів є диференціальний підхід, розуміння аудиторії,

шання її запитів і проблем та найповніше охоплення бібліотечно-інформаційними послугами всіх категорій користувачів бібліотеки: студентів, інтернів, слухачів курсів підвищення кваліфікації та довузівської підготовки, професорсько-викладацького складу академії, аспірантів, магістрантів та клінічних ординаторів, навчально-допоміжного персоналу кафедр, службовців, практикуючих лікарів тощо.

Бібліотека ВДНЗУ „УМСА” (далі Бібліотека) використовує різноманітні форми і методи рекламно-інформаційних бібліотечних технологій: організовує масові заходи з пропагування бібліотечного фонду (тематичні та літературні вечори, екскурсії по бібліотеці, дні відкритих дверей), дні інформації для кафедр, бібліографічні огляди, бесіди, презентації, виставкова робота.

Позитивно впливає на імідж Бібліотеки постійне розміщення інформації про її діяльність на сторінках академічної газети „Трибуна лікаря”, на академічному сайті, висвітлення за допомогою засобів масової інформації – на міському телеканалі „Місто”. Завдяки перегляду фільмів про Бібліотеку (розміщені на блозі) відбувається багатоаспектне інформування читацького загалу про результати її функціонування.

Одним із ефективних маркетингових підходів у роботі Бібліотеки є випуск власної друкованої продукції: щоквартальні „Списки нових надходжень”, біобібліографічні покажчики, присвячені ювілярам та тематичні покажчики із серії „На допомогу лікарю”. Рекламування своїх послуг дозволяє Бібліотеці розкрити її інформаційні можливості, підкреслити свою унікальність. З цією метою було видано путівник „Бібліотека. 80 – все тільки починається!”, буклет „Храм книги, мудрості і знань”, пам'ятка з перерахуванням віртуальних послуг Бібліотеки і календарем.

Представництво Бібліотеки в соціальних мережах – це пряме спілкування з читачами, які стають її друзями і партнерами. Присутність бібліотеки в Facebook та в VK вже не данина моді, а необхідність. З'явилася можливість заявити про себе величезній аудиторії, а це в свою чергу, спонукає користувачів до відвідування бібліотеки та підвищення свого культурно-освітнього рівня.

Універсальною формою інформування користувачів про діяльність Бібліотеки, пропаганди її послуг і можливостей, у тому числі віртуальних, стало створення блога Бібліотеки <http://www.biblumsa.blogspot.com/>, який став повноцінним web-

ресурсом і представляє Бібліотеку в Інтернеті. На блозі можна ознайомитися з матеріалами віртуальних книжкових виставок, буктрейлерами, прочитати звіти про соціокультурну діяльність, дізнатися про діючі виставки, замовити електронну доставку документів (ЕДД), скористатися віртуальною довідково-бібліографічною службою, знайти відомості про передплачені періодичні видання та забезпечення навчальною літературою, пропонуються посилання на електронний каталог та вебліографічні ресурси тощо. Маркетинг блога Бібліотеки – дуже важливий елемент для забезпечення його успіху. Недостатньо просто створити блог, необхідно сповістити про нього всіх потенційних користувачів, реальних і віртуальних. Електронну адресу блога ми розмістили на головній сторінці сайта академії, на всіх рекламно-інформаційних виданнях Бібліотеки, в offline оголошеннях. Ефективність пропаганди блога Бібліотеки визначається частотою звернень до нього. Аналіз онлайнової активності відвідувачів показав, що за 3 роки існування блога, його переглянули майже 140 000 разів.

До розповсюдження рекламних матеріалів про можливості Бібліотеки необхідний інноваційний підхід, час вимагає нових методів, нестандартних рішень, оригінальних ідей. *Запровадження інновацій – магістральний шлях подальшого розвитку бібліотечної галузі країни, запорука її виживання в сучасних умовах.* Упроваджуючи у свою роботу інноваційні прийоми маркетингу, ми одночасно забезпечуємо зростаючі інформаційні вимоги користувачів та формуємо позитивний образ і репутацію Бібліотеки.

Рекламні заходи у нашій Бібліотеці розпочинаються на початку кожного нового навчального року зі знайомства з першокурсниками. Для цього проводяться Дні відкритих дверей, де студенти-першокурсники мають можливість ознайомитися з послугами та можливостями, які надає Бібліотека. Під час проведення заходу слухачі дізнаються про такі нові форми бібліотечної роботи як вебліографія, віртуальні книжкові виставки, віртуальна бібліографічна довідка тощо. Це дозволяє студентам не тільки ефективно навчатися в академії, а й самостійно поповнювати професійні знання після закінчення вишу, заощаджуючи час на пошук навчальної та наукової інформації.

Принципово інший підхід ми використовуємо для пропаганди бібліотечних послуг серед лікарів-курсантів та інтернів на бібліomedійних заняттях. Читачі не пасивно слухають розповідь

бібліотекаря, а практично ознайомлюються з послугами та ресурсами Бібліотеки, виконуючи спеціально розроблені вправи і завдання.

Розвиток нових інформаційних технологій та зміни в інформаційних потребах користувачів спричинили докорінне оновлення традиційної форми проведення Днів інформації для кафедр. Викладачів і співробітників кафедр знайомлять з інформаційним середовищем Бібліотеки, наочно демонструючи, розкриваючи та переглядаючи кожну віртуальну сторінку блога. Відбувається все у формі діалогу, жвавого спілкування та обговорення. Особливо науковців вражає безкоштовна сервісна послуга електронної доставки документів, можливість індексації наукових статей (УДК/ББК), звернувшись до Бібліотеки електронним листом, вебліографічний список „Цифрова періодика”, вільний доступ до віддалених баз даних тощо. Як наслідок – значне зростання попиту на бібліотечно-інформаційні послуги серед професорсько-викладацького складу академії, стимулювання інтересу до Бібліотеки, формування її позитивного образу і репутації.

Рекламна діяльність Бібліотеки як одна зі складових бібліотечно-інформаційного маркетингу, добре продумана і науково обґрунтована, буде здійснюватися з урахуванням потреб конкретних груп користувачів. Використовуючи різноманітні форми і методи рекламно-інформаційних бібліотечних технологій, ефективно організована пропаганда безумовно виконує основне завдання – підвищує престиж Бібліотеки, демонструє користувачам, що Бібліотека це інформаційно-освітній і культурний центр із широким спектром різноманітних послуг.